

ואם כן **איכא לא** – אמר שאון עוז האליה נחשב דבר שרוכט לאוביל. **כא פשטו** לן המשנה שאון אמרים כן. הגמרא מזכירה שעוז האליה איתן באלוין טוּרְבִּי – הוכיח על רב חסידא מביריתא, לשזקמת את העיליה לתיקטריך בז' מער שחתת האליה חוץ למקומו, פסול ואין בו ברת, חוץ למשגנ, פיטול ותיביצן עליון ברת. אלעוז בן זיהודה איש אבילים אומר טשות רבי יעקב, ובן קהה רבי שמעון בן זיהודה איש בפדר עיבטים אווטר טשות רבי רבי שמעון, אחד עוז בית פריסות – עוז שברגוליטין מן הארוכות ולמטה של בחפה ויקח, ואחד עוז הראש של עגל ורך – עגל פחות מנקונה, ואחד עוז שחתת האליה, וכל שבעו תקלים במסכת חולין גבי דעתו טומאה במונח זה אין סבוי אלא שעורותין בבשין טמטן שם ערונות חרואים למאנבל מהמות רוכחים, ואך לר' הקביא משם דבר נסוך והשייך בכך אלא עוז של בית הבז' – בית החכם על נקבה, כל העורות הללו רינם בכשר, ולכן אם שוחט קרבן עליה על מנת להקטיר אחר מזום חוץ למקומו פסול ואין בו ברת, חוץ למשגנ פיטול ותיביצן עליון ברת.

הגמרא מסכימת את הקושיא: הרי שהבריתא שנואה לענן עללה, ומושמע עוללה אין, בלאו, גבי עללה מוחשבת הקטרת עוז האליה פוטסת. אבל זבח סתום ושבולו שאר מני קרבנותו לא שנה התנאי לומר מוחשבת הקטרת האליה פוטסת, כמו שבחבת הקטרת שאר האמוריך, ומושמע שעוז האליה אותו חלק מהאיסורין, בשלמא לר' הונאן, שעוז האליה לאו באליה לעצק הקטרה, הינו דקאנין עוללה, כי רך בעלה עוז האליה נקטר, אלא לר' חסדא, שעוז האליה באליה, ונפטר כשאר האמורין, קשת, מא' אריא דתני עוללה.

בדוע נקט התנאי דוקא עללה, ליתני – שישנה ובח סתום. מתרץ רב חסידא: אמר לך רב חסדא, איבצעית איכא הבריתא שסקת באליה של גדי ולא בשל בבשׁו ולפקר לא שנה בה התנאי זבח סתום ואלא עללה דוקא, שהרי אין אליה הנדי בכל האמוריך, ואיבצעית איכא רני זבח, בלאו, יש להגדה את הבריתא ולשנות בה זבח במקומות עללה.

שנית במשנהו פסול ואין בו ברת בו. הגמרא מבררת את מקור דין הפסול של מוחשבת חוץ למשגנ וחוץ למקוםו מנהני טלי' שמחשבת חוץ למשגנ וחוץ לאוביל מוקדש פיטול והאובל מוקדשחו חורי' עליון ונרט כרת. משיב הגמרא: **איך איזטואל, תיר קרא** – שנ פסוקים בתקב' בענין זה, אחד ללמד על מוחשבת חוץ למשגנ ואחד על מוחשבת חוץ למקוםו. שואלה הגמרא: פאי ה'א – מה הם אוחם שי המקראות. משיב רביה: **איך ר' רב'ה**, נאמר עירא: **וְאֵם הַאֲכָל יָאֵל נְבָשֶׂר זְבַח** שלמי' ביום השליש' לא קרצה הפקריב אותו לא' – חשב לו פיטול זבח ונקפש האבלת מפטש עננה תשא', ואיך הכותוב מדבר באכילה ממש, אלא במושב בשעת העכורה לאוביל מובתו בימי השליש, ומה שבתוכו **בַּיִם וְשְׁלִישִׁי** ז' וזה שבא ללמד על פסול מוחשבת חוץ למשגנ, ומה שבתוכו **בְּעִילָה וְשְׁלִישִׁי** ז' והוא שלי' פיטול זבח ומוקדי פיטול. אין זבח האבלת מפטש עננה תשא', ואיך הכותוב מדבר באכילה ממש, אך אין זבח האבלת מפטש עננה תשא' הילך למקומו, אך בין שהמקרה **בְּגַלְיָה יְהוּה** מיותר הוא, יש לדזרשו לרבות מוחשבת חוץ למשגנ, שום ודיא פוטסת. רבתה ודרשת את המשך הפסוק: **וְהַגְּפֵשׁ הַאֲכָלָתָה** תשא', שעונה תשא' הדינן עונש כרת, ואך שהפסוק עסיק בשמי' תשניא, פסול מוחשבת חוץ למשגנ ופוסל מוחשבת חוץ למשגנ ומכוון לעילו, אך בדין שבתוכו **בְּמִנְמָר** משמע אחדר ולא שגנ, שכן עונש ברת אמר על שני הפסולים אלא על פסל אחדר בלבד, וזה פסל חוץ למשגנ, ולפעוט חוץ למקומו, שהוא מוקדש מוקדש הנפסק במוחשבת חוץ למקומו, איתן עונש כרת.

הגמרא מבקשת על ר' חסידא: **וְר' ח'ר'א סובר דאי'צטראיך** לא' – שונאי עוג שער האליה וחרן דעתק לא' – לא' – עונש ברת. שיחק, **שיה'גְפֵשׁ הַאֲכָלָתָה** טפנוי' וזה חוץ למקומו שhortaka עליון גונש בברת, ולפעוט חוץ למשגנ, שכן בו עונש ברת אלא פסל בלבד. הגמרא מונחה לזרע: **טְהִרְבָּא חִוּן לְוֹמְנָן אַדִּיף מְחוּץ לְמַקּוֹמוֹ לְעַנְנָה** – שחרי מזום מזום בברת, משם דפתח ביה – שחרי בו התחיל הפסוק, ומושך בעמוד קג

באליה דטיג, שוג עורה נקטר. שואלה הנגרא: והא בשוחשב לאוביל שער האליה וחרן למוקומו או חוץ למוקומו קא טקחט טאכילת סובח לאכילת ארם שדרט להזות נאכל במנוחת ועל ידי והקטרתו שיאכלץ ארם, ומזרע מוחשבה כו פסלת. מבאר שמואל: אמר טיטיא, הא פניו – מי שנה משנה זו, רבי אליעזר היה, ואמר טחובן מאכילת סובח לאכילת ארם טאכילת ארם לאכילת סובח, הדרן למאן לה השווות את הבה על מנת לאוביל חוץ למוקומו או חוץ למוקומו דבר שאין דרכו לאוביל שדרט להקטריך אלא לאוביל, בגין בשער, בשר, שאין זו מוחשבה הפוסלה, ורבי אליעזר פועל. ברבי אליעזר, אם כן איכא – אמר סיפא של משנה זו ליקון וכו', וההכל, כל המשותח והטכבל והטוליך ווירוק על מנת לאוביל דבר שדרטו לאוביל להקטריך דבר שאין דרכו להקטריך חוץ למוקומו, פסל, חוץ לנטמן, פיטול, וחיבים עליון בשרה, אבל חישב לאוביל דבר שדרטו לאוביל, אין – אין מוחשבה זו ופטלתו, אבל חישב לאוביל דבר שאין דרכו לאוביל אלא להקטריך, לא פטלת מוחשבה זו. ודברים אלו אתאן לרבען – נאים בשיטת רגנן החולקים על רבי אליעזר. מזא לפיו שמואל שדרישא רבר' רבי אליעזר וסיפא דברי לרבען. וקשה לנויר כן. משיב שמואל אמר ליה שמואל למקשין, אין – אין, רישא רבי אליעזר וסיפא רבנן.

שיטה אחרת בביבאר משנתינו ר' הונאן איכה, עוז אליה לא' באליה דמי לענן והקטריה, ומוחשב לאוביל מעור האליה, מוחשב לאוביל דבר שדרטו לאוביל, ולכן מוחשבה זו ופטלת. אמר ר' רבא, מא' מזא' דרב' הונאן. ומשיב נאמר בענין הקטרת האימוריין של בשר מזא' ז' ט' חזקраб מונבח השלמים אשפה לה חלב האליה תמיות וגוו, והרי זה באילו כתוב שיקרי חלב האליה, ולמדנו שכן בכל מעתה הקטרת האליה ולא חלב האליה ולא עוז אליה.

שיטה שלישית בביבאר משנתינו ר' חסדא אמר, עוז אליה לא' באליה דמי לענן והקטריה, ומוחשב לאוביל מעור האליה, מוחשב להזאת בשאר הבשר, ומושיבים דברי' משנתינו, מוחשבת אכילה בו פטלת. הגמרא מבורת מודעת חילוק האמוראים: בולחו – כולם בשמואל לא אמר, משום שלדעתם ר' רישא רבי אליעזר וסיפא לרבען לא סוקמי – אין ראי להעמיד. שמויאל ורב חסדא ברב הונאן לא אמר, משום שעוז אליה באליה דמי, קא פשטו לו – משמע להב. שואלה הנגרא: ברב חסדא פאי פשפא לא אמר שאר האמוראים. משיב הגמרא: משום שלדבורי קשה, פאי קא פשטו לען המשנה, הרוי לא השמיעה אלא שלענן אכילה באליה דמי, שראוי לאכילה מהמות רבותו, ובוחשב לאוביל למחר באלילו וחושב על כדי מבשרו, וכבר הוניא ואה' משנה חולין אכבי, אין' לא' – שערותין בבשין, שראויים לאכילה מהמות רכובות ונוחשבים במאכל לענן דיני טומאה ומוניה המשנה את הדברים שככל זה, ומוכירה בינויהם עוז שחתת האליה – עד שחלק הפוני והסתמך לגוף של האליה, שכן שם שער והזא רך. הגמרא מישבת את שיטת רב חסידא: ורב ח'ר'א סובר דאי'צטראיך להשミニע שוג לענן קדשים עוז האליה נוחשב מנאכל, דסילקא דעתק לאעתק אמריא, עני טלי' שנאמר בזרען שער האליה ראי לאכילה. והוא לענן טומאה, דרביך – שכון שהוא רך מצטנוק מטעוף לשינוי טומאה, אבל חבא לענן קדרים איכא – אמר שאותו נוחשב כדרם שדרטו לאוביל, משום שנאמר במנחות הכהונה ונשטי' ז' על כל קדרין בני ישראל לר' נתניהו לפרשנה, ולמשחה היינו לנדרלה, שיזהו אוכלים אומם ברדך שהפליכים אוכליין, ולא אכבי מילכים דאכלי חבי – ולא גראילים מליכים לאוביל נך, שכן דרכם לאוביל עוז,

המשך ביאור למס' זבחים ליום רביעי עמ' א

⁷ אומר 'אם האכל יאכל ביום השלישי פגול הויא לא ירצה' בפרשת
⁸ 'קדושים תהיו' (יקרא ט ז), שאין תלמוד לומר - אין מלמדנו
⁹ הכתוב על מחשבת חוץ לוمنו (כפי שרואין היה לפניו לבאו רה),
¹⁰ שהרי כבר נאמר לעיל (שם ז יח) 'אם האכל יאכל מבשר זבח
¹¹ השלישיים ביום השלישי', ומשם כבר למדנו על מחשבת חוץ
¹² לוمنו,

1 הגمرا דוחה: אדרבתה, חוץ למקומו עדיף להעמיד בו ברת, משום
2 דמייך ליה - שפטול חוץ למקומו נאמר בסמיכות לסיום הפסוק
3 המחייב ברת.
4 הגمرا מביאה דרשה אחרת: אלא אמר אביי, כי אתה - כשהבא
5 אליו רב יצחק בר אבדימי [אמר, שרבע] סמיך - סמך אדרתני
תנא - על מה שוננה הותנה בבריתנות (ראה ת"ב צ פרק י), בשחווא

